

СИЛАБУС КУРСУ
«Сімейне консультування»
 другого (магістерського) рівня вищої освіти
 для студентів спеціальності «Психологія» («Практична психологія») за
 освітньо-науковою програмою: «Експериментальна практична
 психологія»
 факультету педагогіки та психології

Назва курсу	Сімейне консультування
Адреса викладання курсу	м. Київ, вул. Тургенівська 8 / 14, 10 поверх , аудиторія 10-11 Понеділок 14.00
Контактна інформація щодо викладача	Томаржевська Інна Володимирівна (лекції) innatom@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	Щосереди з 11.00 до 13.00
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Вивчення даної дисципліни неможливе без професійних знань і умінь, набутих при опануванні курсів: «Загальна психологія з практикумом», «Психодіагностика», «Консультативна психологія»
Мета та завдання курсу	Мета навчальної дисципліни «Сімейне консультування» полягає в орієнтуванні студентів у змісті сімейного консультування, їх підготовки до проведення сімейного консультування. Завдання курсу «Сімейне консультування»: допомога студентам у засвоєнні сутності психологічного консультування і сімейного консультування зокрема; - аналіз відмінностей сімейного консультування від сімейної психотерапії - визначення ролі психолога-консультанта у процесі сімейного консультування; - засвоєння методів діагностики проблем сім'ї; - виявлення основних причин, з якими подружжя звертається до психолога-консультанта; - допомога студентам у виборі найбільш ефективних психотехнік під час роботи з подружжям.
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Основи психокорекції», «Консультативна психологія», «Основи психотерапії», «Психотерапія», «Патопсихологія».

Інформація про курс (про що йде мова)	Курс «Сімейне консультування» складається з двох модулів. У змісті першого модуля «Соціально-психологічна характеристика сучасної сім'ї. Підходи до технології консультативної взаємодії» аналізуються основні теоретичні уявлення щодо сімейного консультування; розкривається понятійний і термінологічний апарат дисципліни; висвітлюються види та особливості застосування конкретних методик психодіагностики в галузі сімейного консультування; У змісті другого модуля «Основні проблеми сімейного консультування» висвітлюються особливості роботи психолога з різними видами проблем; відпрацьовуються навички оволодіння консультативними техніками; розкривається специфіка сімейного консультування.
Чому це актуально, цікаво чи важливо?	Опанування курсом дає можливість оволодіти базовими вміннями та навичками, необхідними психологу в практичній діагностичній діяльності з метою забезпечення ефективності процесу надання консультативної допомоги сім'ї..
Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця	Навчальна дисципліна «Сімейне консультування» є варіативною, вона є дисципліною вибіркового блоку «Дитяча психологія».
На які питання відповідь курс і його головний аргумент?	У процесі вивчення курсу майбутній фахівець навчається основним теоретичним положенням та поняттям <i>genese</i> , засвоює правила здійснення консультативного процесу у рооті з сі'мєю. Головний аргумент: курс допомагає у особистісно-професійному становленні успішного фахівця та сприяє у формуванню консультативних навичок та умінь.
Очікувані результати навчання	<p>Компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. • ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел • ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. • ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. • СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах • СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. • СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями. <p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • основні ефекти і феномени сімейного консультування • терапевтичні аспекти сімейного консультування; • теоретичні аспекти психолого-педагогічного консультування;

	<ul style="list-style-type: none"> • базові принципи роботи психолога з основними категоріями клієнтів. <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • проводити і аналізувати консультативну бесіду; • володіти навичками (вербальними і невербальними) підтримки контакту; • використовувати в бесіді базові навички – рефлексивного та не рефлексивного, активного слухання; • ставити запитання, виділяти головне під час консультативної бесіди; • володіти технікою отримання і аналізу інформації в консультуванні; • конкретизувати, планувати, формулювати мету
Методи навчання	<p>Пояснювально-ілюстративні, інтерактивні: мікрОВикладання, інверсії, емпатії, конкретної професійної ситуації</p> <p>Лабораторна робота</p> <p>Розв'язування психолодіагностичних завдань.</p>
Перелік основних практичних завдань	<p style="text-align: center;">Модуль 1. «Соціально-психологічна характеристика сучасної сім'ї. Підходи до технології консультативної взаємодії»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуальна робота «Організація і проведення психодіагностичного обстеження сім'ї» 2. Індивідуальна робота «Основні стадії сімейного консультування» 3. Індивідуальна робота «Техніки сімейного консультування» 4. Відмінні риси психологічного консультування і психотерапії <p style="text-align: center;">Модуль 2. «Основні проблеми сімейного консультування»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості консультативної роботи з подружжям при проблемі несумісності у подружніх стосунках 2. Особливості сімейного консультування з проблем ревнощів та зради. 3. Специфіка консультування подружжя при розлученні.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бондаренко А.Ф. Психологическая помощь: теория и практика. – К.: Укртехпресс, 1997. – 215с. 2. Бодалев А.А., Столин В.В. Семья в психологической консультации. Опыт и проблемы психологического консультирования. Москва, 1989. 3. Бондарчук О.І. Психологія сім'ї. – Київ, 2001. 4. Бурлачук Л.Ф., Грабская И.А., Кочарян А.С. Основы психотерапии. – К., 1999. 5. Васьковская С.В., Горноста́й П.П. Психологическое консультирование: ситуационные задачи. – К.: Выща шк., 1996. 6. Вачков И. Основы технологии группового тренинга. Психотехники: Учеб. пособие. – М., 1999. 7. Диагностика семьи. Методики и тесты. Под ред. Райгородского Д.Я. – Самара, 2004. 8. Копьев А.Ф. Индивидуальное психологическое консультирование в контексте семейной теории // Вопросы психологии, 1986, № 4. 9. Кочунас Р. Основы психологического консультирования. – М., 1999. 10. Малкина – Пых И.Г. Возрастные кризисы. – М.: Эксмо, 2005. 11. Носс И.Н. Введение в технологию психодиагностики. – М.: Изд-во Института Психотерапии, 2003. 12. Роджерс К. Взгляд на психотерапию. Становление человека. – М.: Прогрес, 1994. – 480с. 13. Черников А. Системная семейная психотерапия. - Санкт-Петербург, 2001. 14. Шліппе А., Швайцер Й. Системна психотерапія та консультування. - Львів, 2004. 15. Эйдемиллер Э.Г. Методы семейной диагностики и психотерапии: Метод. пособие. – М.: Фолиум, 1996.

16. Эйдемиллер Э.Г., Юстицкий В.В. Психология и психотерапия семьи.–СПб., 1999
 17. Эйдемиллер Э.Г., Юстицкий В.В. Семейная психотерапия. – Л.: Медицина, 1990.

Допоміжна

1. Бурменская Г.В., Карабанова О.А., Лидерс А.Г. Возрастно-психологическое консультирование: Проблемы психического развития детей. Москва, 1990.
2. Витакер К., Нейпир О. Семья в кризисе. – Москва, 2005.
3. Гриндер Д., Бэндлер Р., Сатир В. Семейная терапия. Воронеж, 1993.
4. Марковская И.М. Тренинг взаимодействия родителей с детьми. Санкт-Петербург, 2000.
5. Мэй Р. Искусство психологического консультирования. Москва, 1994.
6. Петровская Л.А. Компетентность в общении. Москва, 1989.
7. Семиченко В.А., Заслуженюк В.С. Мистецтво взаєморозуміння. Психологія та педагогіка сімейного спілкування. - Київ, 1998.
8. Райт Н. Отож, ви одружуєтеся. Як будувати міцні, тривалі стосунки. – Київ, 2002.
9. Фримен Девид. Техники семейной психотерапии. – Санкт-Петербург, 2001.
10. Шуман С.Г. Опыт организации психолого-педагогического консультирования // Вопросы психологии, 1983, № 3. – К.:Освіта, 1992

**Політик
а курсу**

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

**Політика
оцінювання**

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою протягом семестру

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
Робота на лабораторному занятті	5	8	40
ІНДЗ	10	4	40
Модульна контрольна робота	10	2	20
максимальна кількість балів 100			

Екзамен 100 б. Підсумкова оцінка: середнє арифметичне оцінок за семестр і за екзамен.

Політика виставлення балів. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час лабораторних (практичних) занять

